

učí.“ De bo vsak rodoljub z velikim veseljem to novico sprejel, je gotovo. — Kakó pa se bo obnašal novo izvoljeni gosp. predsednik deželnega sodništva v Ljubljani, ki ne besedice slovenskiga jezika ne zna? Kakó se bo vedel na takim mestu, kjer bo večkrat neobhodno potreba v slovenskim jeziku gladko govoriti in očitno presojevati? To ni vprašanje le takó imenovanih „Ultraslovincov“, to je vprašanje vsih Krajnecov, ki vedó, de vradniki, ki imajo z ljudstvom opraviti, morajo po postavah vstave tudi ljudstva jezik znati. Gosp. predsednik zna scer vradnik visoke vrednosti in visoke pravniške učenosti biti, — vse to radi verjamemo in spoznamo, — ali znanost deželnega jezika je na njegovim mestu neobhodna potreba. Zalostni stan bo mogel taciga predsednika biti, ki bo namestnika in tolmača potreboval! Daljno premissljevanje zadrég, v ktere zna predsednik brez znanosti deželnega jezika priti, izročimo samimu njemu, — premissljevanje zastran spolnovanja tolikrat imenovane ravnopravnosti pa prepustimo bravcam. — Gosp. profesor Metelko je, kakor je bilo napovedano, staroslavenski jezik razlágati začel. V prvem krepkim nagovoru je naznanil serčno veselje, de se je toliko poslušavcov nabralo, kterih je okoli 20, večidel bogoslovcov; med njimi tudi častiti profesor duhovniga pastirstva, gosp. Janez Poklukar. — Berilo za spodnji gimnazij v slovenskim jeziku se bo, kakor se sliši, v Ljubljani izdelalo. — Včerej se je začela kovaška in živino-zdravilska šola v Ljubljani s primerno slovesnostjo, od ktere bomo drugo pot kaj več povedali. Učencov je dosihmal že 13, tedaj več kot v Gradcu, kjer jih je malokdaj čez 6. — Vojaške bolnišnice so še vse polne bolnikov, zdravnikov je pa tako pomanjkanje, de že učence zdravilstva iz 3. léta Ljubljanske šole v bolnišnico v pripomoč jemljejo. Zdej so dobri kirurgi, šola za kirurge je móгла pa jenjati!! Častiti gosp. prof. Biatzovsky pride v Saleburg, kjer je ta šola še obstala; oskerbnništvo Ljubljanskiga botaniškiga verta je gospodu And. Fleišmanu izročeno — možu, ki je po pravici spoznan za perviga botanikarja na Krajskim. Grozna napčnost bi bila, ko bi se imenitni vèrt ne ohranil in se ne razširil v prid natošlovja. — Z veliko žalostjo smo zaslišali iz Gorice britko novico, de je neutrudljivi zdravnik in iskreni rodoljub, gosp. Dr. Dolenc 2. dan t. m. na nesrečnim legaru umerl. — Dans pride naš deželni poglavar.

Novičar iz mnogih krajev.

Na noviga léta dan so razglasili Cesar govor na avstrijansko armado, v kterim se tistim, ki še v armadi ostanejo, pa tudi tistim, ki ji ob novim létu slovó dajo, serčno zahvalijo za junaško obnašanje v preteklih vojskah; poslednjič tudi upanje razodenejo, de — če bo treba — bojo sedaj poslovljeni spet radi vkup privréli, vnovič se vojskovat za cesarja in domovino. — Ob novim létu so poterdili Cesar tudi splošno ministersko osnovo, po kteri se ima prihodnjič vsaka posamesna kronovina (dežela) vladati ali regirati, kakó se imajo volitve poslancov za prihodnje deželne zборе goditi, in kaj spada v oblast deželnega zbora. Kmaló bomo slišali te postave za vsako deželo posebej, kar bi se bilo imélo sicer že pred novim létam zgoditi. — Vojakam, ki so v ogerski vojski obnemógli ali invalidi postali, se ima po cesarskim milostnim ukazu kos zemlje na Ogerskim, ki je deržavi lastna, odločiti, de. če hočejo, kmetijstvo tam začnú. — Prepovedali so Cesar tudi, de pri Njih hiši se ne sme nobena reč, naj bo za obleko ali scer hišno orodje, iz tujih fabrik kupovati; vse mora iz domačih fabrik

biti. Lep izgled marsikterimu bogatínu, ki ne vé: ali bi iz Pariza ali Londona svojo suknjo si naročil! — Minister denarstva je v obširnim razglasu 28. dan pret. mesca skazal, de deržavna denarnica ni na takó slabih nóгах, kakor nekteri mislijo, čeravno so davki pri nas veliko manjši, kakor na Francoskim, Angležkim, Prajsovskim i. t. d. Na Angležkim plača 27 milijonov ljudi 548 milijonov gold: davka, — na Francoskim 36 milj. ljudi 456 milj. gold., — na Prajsovskim 16 milj. ljudi 94 milj. gold., — pri nas na Avstrijanskim plača 38 milj. ljudi le 150 milj. gold. davka. — Ministri se ravno zdej — in čas je, de so se enkrat te takó potrebne reči poprijeli — posvetujejo: ceno solí ponižati. Pri nas ni mende nikjer sol spod 7 gold. cent, — na Francoskim pa veljá cent le 2 gold. in 15 krajc. Kakor se sliši, je ministerstvo že vsim solovárnjam (fabrikam) ukazalo: sol za gnoj in sol za živino posebej napravljati; za gnojno sol naj se vzame nar menj čista sol in se ji primeša nekoliko živinskiga blata, — soli za živino pa naj se primeša nekoliko encjana ali pelína, ki živini dobro tekne. Se vé, de se bo tudi cena čiste solí za človeške potrebe ponižala. — Naša armada, ki na Českim pripravljena stoji, v Saksonsko se podat, bo pred ko ne to deželo obsedla, ker Prajsi zmirej delj svojo roko stegujejo. — Scer ni bilo pretečeni teden nič posebniga noviga, kakor de je slavni g. Palacky v Pragi pismo razglasil, v kterim svoje misli razodeva, kakó naj bi se avstrijansko cesarstvo ustanovilo, de bi bilo močno, mirno in svobodno in de bi se vsim narodam enaka pravica skazala. Se vé, de so nekteri nemški časopisi čez svét slavniga Slovana grozovito padli, kar je pošteniga Avstrijana takó razžalilo, de se je vsimu daljnemu pričkanju odpovedal. —

Opomin bukvovezam.

Ki nekoliko véjo, kakó se bukve vežejo, pravijo, de ne velja veliko več ne časa ne dnarja, če se mehko vezane bukve (Broschüren), ki se večkrat v letu v roke vzamejo, z nitjo zvežejo, namesti de se le s samim limam stisnejo. Bukvovezi! opomnimo in prosimo vas, saj pratikam, ki so vsak dan v rokah, in ktere dozday že pri prvem prijetju saksebi letijo, nitiko v prihodnje pervošite!

J. J.

Pogovori vredništva.

Gosp. A. T. na Štajarskim: Vaša želja, popis telegrafa v Novicah dati, se bo še ta mesec spolnila, in še bolje, kakor Vi želite: prinéšli bomo namreč razjasnenje telegrafa v podobi. — Gosp. L. P.: Željno pričakujemo razlaganja srenjske vstave, po domače pisaniga, ki ga bomo po Vaši želji v posebni dokladi Novicam priložili. — Gosp. B.: »Slovenske drobtince nam bojo iz Vaših rok prav vseč, ako so prav ob kratkim razložene, in ne preveč po šolski vredbi. — Gosp. J. P. iz Dvora pri Piranu v Istrii: Vaš sostavek od 13. grudna p. l. zoper Pazensko okrožje, ki se še zmiraj terdovratno stariga kopita derži in ravnopravnosti do Slovanov ne pozná, le zató nismo natisnili, ker je tisti stari okrožni vrad o novim létu odstopil, in je od noviga pravica pričakovati. Če ne bo novo boljši, nam pa pišite, de bomo na znanje dali. — Gosp. A. N. na Kočevskim: Z gosp. Staničam je umerla tudi družba zoper terpinčenje žival na Slovenskim. Poslani dar smo obernili po ukazu. — Gosp. A. K. v Srečah na Štajarskim: Na vprašanje zastran čbelarstva bomo v Novicah odgovor dali. — Gosp. M. B. v Bistrici na Notrajnskim: Vaši prošnji zastran poduka v sejanji kopriv bomo po Novicah vstrégli. — Gosp. T. S. v Podturnu: Bog daj, de bi med kmetovavci veliko takó pridnih bravcov Novic bilo, kakor ste Vi. in de bi vsi takó kakor Vi spoznali veliko dobroto Vertovcove kemije. — Gosp. J. Š. na Štajarskim: Radi bomo natisnili poslani sostavek.

Današnjimu listu je pridjan 2. dokladni list.